

Druk Nr 3.

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ

z dnia2024 r.

w sprawie **przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 t.j. ze zm.), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 t.j. ze zm.), uchwała się, co następuje:

§ 1. Rada Miasta przyjmuje Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kostrzyn nad Odrą.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Marek Tatarewicz

RADCA PRAWNY

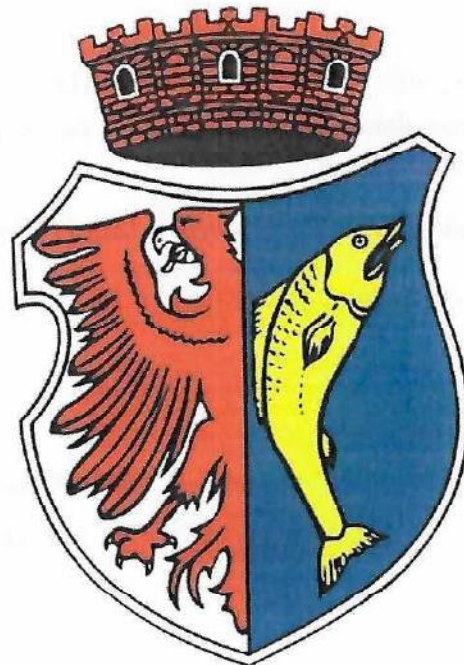
Isabella Tukiel
R 7533 334

BURMISTRZ

dr Andrzej Kunt

Załącznik nr 1
do uchwały nr
Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą
z dnia

**PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2025 – 2028**

MIASTO KOSTRZYN NAD ODRĄ 2024

Spis treści

1. Wprowadzenie – str. 4
2. Podstawy prawne – str. 6
3. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą w odniesieniu do danych ogólnopolskich – str. 7
 - 3.1. Ludność miasta na podstawie rejestru mieszkańców i ewidencji ludności – str. 7
 - 3.2. Problem uzależnień w Mieście Kostrzyn nad Odrą w latach 2021-2023 – str. 12
 - 3.2.1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą – str.13
 - 3.2.1.1. Zakres działania Komisji – str.13
 - 3.2.1.2. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – str. 14
 - 3.2.1.3. Zobowiązanie do leczenia odwykowego – str. 15
 - 3.2.2. Analiza problemów uzależnień na terenie Miasta Kostrzyn nad Odrą – str.16
 - 3.2.2.1. Rynek napojów alkoholowych w mieście – str.16
 - 3.2.2.2. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – str. 17
 - 3.2.2.3. Pomoc społeczna – str. 18
 - 3.2.2.4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej – str. 19
 - 3.2.2.5. Działania podejmowane przez Policję i Straż Miejską - str. 21
 - 3.2.2.6. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacja – str. 23
 - 3.2.3. Raport uzależnień w Polsce – str. 25
 - 3.2.4. Diagnoza problemu uzależnień na podstawie „Diagnozy problemów społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą” z roku 2022 – str. 28
 - 3.2.4.1. Problemy społeczne wśród uczniów – str. 28
 - 3.2.4.2. Problemy społeczne z perspektywy przedstawicieli oświaty – str. 30
 - 3.2.4.3. Problemy społeczne z perspektywy rodziców – str. 30
 - 3.2.4.4. Rekomendacje – str. 31
 - 3.2.5. Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych w 2022 r. – str. 33
 - 3.2.6. Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych w 2024 r. – str. 34
4. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028 – str. 36
 - 4.1. Adresaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii – str. 36

- 4.2. Cel strategiczny Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii – str. 36
- 4.3. Cele szczegółowe Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii – str. 37
- 4.4. Sposoby realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii – str. 37
- 5. Podmioty instytucjonalne przewidziane w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii – str. 41
- 6. Środki finansowe na realizację Programu – str. 41
- 7. Monitorowanie i sprawozdawczość z realizacji Programu – str. 41
- 8. Koordynator Programu – str. 42
- 9. Ewaluacja – str. 42
- Bibliografia – str. 42

1. WPROWADZENIE

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2028, zwany dalej „Programem”, stanowi kontynuację działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień realizowanych w mieście Kostrzyn nad Odrą w latach ubiegłych. Program określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 poz. 1939).

Zgodnie z art. 4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi samorząd ma obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności działania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Natomiast zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zapobieganie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania, o których mowa powyżej, będą realizowane w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2025-2028.

Realizując Program, należy przestrzegać ustawowego wymogu. Każde zadanie, które zostało wpisane do Programu, powinno dotyczyć profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w rozumieniu Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym mówi art. 11¹ „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18”.

Obok zadań dotyczących profilaktyki alkoholowej, Program zawiera również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i pomocy osobom uzależnionym, zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzinom, wynikające z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zamieszczenie zadań wynikających z dwóch odrębnych przepisów w jednym Programie wynika przede wszystkim z faktu, iż do znacznej części problemów będących skutkiem nadmiernego spożywania alkoholu, czy stosowania używek można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne. Wyniki różnorodnych badań, obserwacja zachowań młodych ludzi oraz rekomendacje Światowej Organizacji Zdrowia wskazują potrzebę zintegrowanego podejścia do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania zachowań ryzykownych dla zdrowia, do których należy przede wszystkim eksperymentowanie z narkotykami, dopalaczami, nikotyną i alkoholem. Zasadnym jest stworzenie programu dotyczącego profilaktyki zachowań ryzykownych szkodliwych dla zdrowia oraz łączenie różnorodnych form profilaktyki podejmowanych wobec młodego pokolenia.

Program ten jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii w mieście Kostrzyn nad Odrą. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Niniejszy Program w układzie dokumentów strategicznych i operacyjnych miasta jest dokumentem dziedzinowym, szczegółowo określającym założenia kierunkowe w zakresie problematyki uzależnień, a także sposoby jej realizacji. Program pozostaje zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026¹. Oprócz spójności z dokumentami strategicznymi i operacyjnymi miasta, Program wpisuje się także w zapisy aktów prawnych na poziomie krajowym, ze szczególnym uwzględnieniem założeń Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025².

Z dniem 1 stycznia 2021 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz.U. z 2020 poz. 1492). Ustawa ta wprowadziła m. in. zmiany do ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. wprowadzenie opłat za napoje alkoholowe w opakowaniach o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml. W myśl art. 9³ ust. 4 cytowanej ustawy „Gmina przeznacza środki, o których mowa w ust. 3 pkt. 1 na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Z dniem 1 stycznia 2022 roku weszła w życie Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 poz. 2469). Zapis art. 2 ust. 4 lit. b ustawy wskazuje, że zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym powinny stanowić element gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Uzależnienia behawioralne, to takie formy zachowań, które związane są z wykonywaniem określonych czynności w sposób niekontrolowany. Celem realizowania danych czynności jest dostarczenie sobie przyjemnych doznań, zredukowanie wewnętrznego napięcia i poprawa samopoczucia. Bardzo często przedmiotem uzależnienia są czynności lub zajęcia społecznie akceptowane.

¹ Uchwała nr XVII/119/16 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Formalnym uzależnieniem z tej kategorii jest nałogowe granie w gry hazardowe, jednak nieformalnie do tej kategorii zalicza się różne zachowania, które ze względu na ich intensywność oraz konsekwencje są szkodliwe i przyczyniają się do pogorszenia funkcjonowania na wielu płaszczyznach życia. Przykładem uzależnień behawioralnych będą zatem:

- pracobolizm,
- Zakupoholizm,
- uzależnienie od pornografii i seksu,
- kompulsywne objadanie się,
- uzależnienie od gier komputerowych i Internetu,
- fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego),
- uzależnienie od medycyny estetycznej,
- uzależnienie od aktywności fizycznej,
- tanorcksja (uzależnienie od solarium),
- uzależnienie od hazardu.

Wśród symptomów wskazujących na rozwój uzależnienia behawioralnego można wymienić:

- silną potrzebę wykonywania określonych działań,
- natrętne myśli,
- niemożność, aby przestać wykonywać dane czynności,
- pogorszenie stanu psychicznego,
- rozwój zaburzeń afektywnych i lękowych,
- utrata kontroli,
- poczucie ulgi, podczas realizacji określonych czynności,
- coraz większa potrzeba, aby poddawać się nałogowym impulsom,
- złość, lęk lub frustracja w chwili, gdy czynność nie może zostać wykonana,
- zaburzenia snu, koszmary senne,
- rozpad więzi z bliskimi,
- zaniedbanie wyglądu i stanu zdrowia,
- ignorowanie innych obowiązków,
- powtarzanie zachowania mimo świadomości konsekwencji.³

2. PODSTAWY PRAWNE

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. t.j. poz. 2151),
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. t.j. poz. 1939),
- 3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. t.j. poz. 1465),
- 4) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. t.j. poz. 1491),
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. t.j. poz. 424),
- 6) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 799),
- 7) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2022r. t.j. poz. 1608),
- 8) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2469),
- 9) Ustawa z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1492),
- 10) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. t.j. poz. 1530),
- 11) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642).

³ Magdalena Rowicka, UZALEŻNIENIA BEHAVIORALNE Terapia i Profilaktyka, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, 2015 r.

3. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ W ODNIESIENIU DO DANYCH OGÓLNOPOLSKICH

Diagnozę zagrożeń społecznych sporządzono na podstawie danych zastanych – wyników badań i raportów dotyczących problemu uzależnień w Polsce, a także w oparciu o dane statystyczne pozyskane od wymienionych poniżej podmiotów:

- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- Komisariatu Policji,
- Straży Miejskiej,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego działającego przy Poradni Leczenia Uzależnień “Nowy Dworek” w Kostrzynie nad Odrą,
- Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą,
- Samodzielnego Publicznego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu,

a także w oparciu o dane zawarte w badaniach zleconych przez Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą:

- diagnoza problemów społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą, która została przeprowadzona wśród mieszkańców w 2022 r. przez Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji z siedzibą w Krakowie,
- diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą, która została przeprowadzona wśród mieszkańców w 2024 r. przez Nowe Horyzonty Anna Gorczowska z Wrocławia,
- szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych, które zostało przeprowadzone przez Centrum Działań Profilaktycznych z Wieliczki w roku 2022,
- szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych, które zostało przeprowadzone przez Małopolskie Centrum Profilaktyki z Krakowa w roku 2024.

3.1. Ludność miasta na podstawie rejestru mieszkańców i ewidencji ludności.

Liczebność populacji i natężenie określonych procesów demograficznych stanowi główny czynnik w planowaniu szeroko rozumianej polityki rozwoju. Konieczne jest więc rozpoznanie kształtujących się trendów w wymiarze czasowym i przestrzennym, jak również analiza prognoz demograficznych.

Największą populację miasta Kostrzyna nad Odrą, w analizowanym okresie ostatnich dwudziestu lat, odnotowano w roku 2005, według danych z Rejestru Mieszkańców, miasto liczyło wówczas 17.795 mieszkańców.

Od tego czasu liczba ta systematycznie spada i na koniec 2023 roku osiągnęła wartość 16.106 mieszkańców, co daje spadek o 9,5 % w porównywanym okresie.

Demografia miasta pokazuje, że wciąż ubywa zameldowanych mieszkańców Kostrzyna nad Odrą.

Liczba zameldowanych na pobyt stały, w porównaniu z rokiem ubiegłym 2023 zmniejszyła się o 145 osoby, natomiast wzrosła liczba mieszkańców z pobytym czasowym na terenie miasta o 35 osób.⁴

⁴ Raport o stanie Miasta Kostrzyn nad Odrą za rok 2023, Kostrzyn nad Odrą, maj 2024 r.

Tabela nr 1. Wybrane dane statystyczne.

Lp.	Wybrane dane statystyczne	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
1.	Powierzchnia w km ²	46	46	46
2.	Ilość mieszkańców zarejestrowanych na pobyt stały	16 467	16 251	16 106
3	Ilość mieszkańców zarejestrowanych na pobyt czasowy	537	441	476
4	Ilość wyborców	13 124	13 010	12 963
2.	Ludność na 1 km ²	357	353	350
3.	Kobiety na 100 mężczyzn	106	106	106
4.	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	65,60	70,70	71,03

Źródło: Rejestr Mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą; Rejestry Urzędu Stanu Cywilnego.

Tabela nr 2. Wybrane dane demograficzne.

Lp	Wybrane dane demograficzne.	2021	2022	2023
1.	Ludność, w tym	16 467	16 251	16 106
	-kobiet	8 469	8 370	8 336
	-mężczyzn	7 998	7 881	7 770
2.	Urodzenia żywe, w tym:	155	104	112
	-chłopcy	90	57	58
	-dziewczynki	65	47	54
3.	Zgony, w tym:	213	213	194
	-mężczyźni	122	112	104
	-kobiety	91	101	90
	-dzieci	0	0	0
4.	Przyrost naturalny mieszkańców Kostrzyn nad Odrą	-58	-109	-82

Źródło: Rejestr Mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą; Rejestry Urzędu Stanu Cywilnego

W analizie przyrostu naturalnego, nasze miasto pozostaje od pięciu lat we wskaźniku ujemnym. W 2023 roku zmarły 194 osoby, natomiast urodziło się 112 dzieci, co daje wskaźnik ujemny na poziomie (minus) - 82 osoby.

Niski wskaźnik przyrostu naturalnego, to jeden z wielu współczesnych problemów w skali globalnej. Tak niskie wskaźniki dzietności, generują zjawisko depresji urodzeniowej, co oznacza, że w przyszłości pojawi się problem zastępowalności pokoleń.

Tabela nr 3. Dane demograficzne z podziałem na płeć i udziałem w kategoriach wiekowych.

Lp.	Dane demograficzne	Rok 2021				Rok 2022			
		Kobiety		Mężczyźni		Kobiety		Mężczyźni	
		ilość	udział %	ilość	udział %	ilość	udział %	ilość	udział %
1	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	1 599	46,2	1 862	53,8	1 518	46,1	1 777	53,9
2	Ludność w wieku produkcyjnym	4 505	47,3	5 027	52,7	4 479	47,4	5 009	52,6
3	Ludność w wieku poprodukcyjnym	2 365	68,1	1 109	31,9	2 341	68,1	1 095	31,9
4	Ogółem	8 469	51,4	7 998	48,6	8 370	51,5	7 881	48,5

Rok 2023			
Mężczyźni		Kobiety	
ilość	udział %	ilość	udział %
1 660	52,3	1 497	47,7
4 924	52,3	4 493	47,7
1 150	32,6	2 382	67,4
7 734	48,0	8 372	52,0

Zródło: Rejestr Mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą; Rejestry Urzędu Stanu Cywilnego.

W ogólnej strukturze naszej społeczności lokalnej, w zróżnicowaniu na płeć, większą liczbę stanowią kobiety, których jest o 4 % więcej niż mężczyzn.

Mężczyzn jest więcej w dwóch przedziałach przedprodukcyjnym i produkcyjnym, wzrost ten kształtuje się odpowiednio na poziomie 4,6 %.

Sytuacja ulega zmianie w przedziale poprodukcyjnym, gdzie następuje znaczny wzrost liczby kobiet, aż o 34,8 %.⁵

Tabela nr 4. Najliczniej zamieszkałe ulice.

Lp.	Wybrane dane statystyczne	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
1.	Liczba ulic ogółem	185	189	191
2.	Liczba ulic zamieszkałych	139	141	144
3.	Najliczniej zamieszkałe rejony			

⁵ Raport o stanie Miasta Kostrzyn nad Odrą za rok 2023, Kostrzyn nad Odrą, maj 2024 r.

miasta:			
- Osiedle Mieszka I	1209	1170	1117
- ulica Gorzowska	999	972	948
- ulica Jana Pawła II	780	743	762

Źródło: Rejestr Mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą; Rejestry Urzędu Stanu Cywilnego.

Tabela nr 5. Zestawienie gospodarstw

Lp.	Liczba mieszkańców w gospodarstwie	Liczba gospodarstw 2021	Liczba gospodarstw 2022	Liczba gospodarstw 2023
1.	1	1 425	1 435	1 516
2.	2	1 427	1 429	1 451
3.	3	1 275	1 257	1 221
4.	4	1 065	1 062	1 026
5.	5	385	383	378
6.	6	175	167	161
7.	7	63	62	68
8.	8	33	27	25
9.	9	19	17	16
10.	10	28	8	7
11.	11	4	6	7
12.	12	2	1	1
13.	13	2	1	1
14.	14	0	1	1

Źródło: Rejestr Mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą; Rejestry Urzędu Stanu Cywilnego.

Tabela nr 6. Zestawienie gospodarstw z dziećmi do lat 17

Lp.	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba gospodarstw 2022	Liczba gospodarstw 2023
1.	1	975	944
2.	2	822	754
3.	3	129	122
4.	4	33	26
5.	5	6	7
6.	6	5	4
7.	7	1	-

Źródło: Rejestr Mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą; Rejestry Urzędu Stanu Cywilnego.

Tabela nr 7. Zestawienie gospodarstw z dziećmi w przedziałach wiekowych

Lp.	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba gospodarstw z dziećmi w wieku od 0 do 17 lat w roku 2021	Liczba gospodarstw z dziećmi w wieku od 0 do 17 lat w roku 2022	Liczba gospodarstw z dziećmi w wieku od 0 do 17 lat w roku 2023
1.	1	970	970	944
2.	2	822	806	754
3.	3	129	115	122
4.	4	33	30	26
5.	5	6	8	7
6.	6	5	3	4
7.	7	1	1	0

Źródło: Rejestr Mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą; Rejestry Urzędu Stanu Cywilnego

Tabela nr 8. Struktura liczby mieszkańców wg wieku na dzień 31.12.2023r.

Lp.	Wiek/Rocznik	Mężczyźni			Kobiety			Wszyscy		
		Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem	Stali	Czasowi	Razem
1.	Ogółem	7 772	234	8 006	8 332	242	8 574	16 106	476	16 582
2.	1-2	113	10	164	166	8	172	277	18	295
3.	3	61	5	66	56	5	61	177	10	127
4.	4-5	148	8	156	150	8	158	298	16	314
5.	6	86	2	88	84	4	88	170	6	176
6.	7	94	5	99	69	7	76	163	12	175
7.	8-12	520	15	535	407	17	424	927	32	959
8.	13-15	337	13	350	295	10	305	632	23	655
9.	16-17	180	6	186	165	6	171	345	12	357
10.	18	108	2	110	94	2	96	202	4	206
11.	M:19-65 K:19-60	4 910	2 149	5 059	4 479	166	4 645	9 389	315	9 704
12.	M:20-65 K:20-60	4 821	146	4 967	4 389	166	4 555	9 210	312	9 522
13.	M: 65-101 K: 60-101	1 137	10	1 147	2 369	9	2 378	3 506	19	3 525

Źródło: Rejestr Mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą; Rejestry Urzędu Stanu Cywilnego.

Tabela nr 9. Dane statystyczne Urzędu Stanu Cywilnego Kostrzyn nad Odrą.

Lp.	Zdarzenia	2021	2022	2023
1	Ilość urodzeń	90	95	130
2	Ilość zawartych małżeństw	101	111	127
	w tym:			
	Śluby cywilne	85	82	83
	Śluby konkordatowe	16	11	14
	Akty transkrybowane (zdarzenia miały miejsce poza granicami kraju i zostały wpisane do polskich ksiąg Urzędu Stanu Cywilnego)	15	29	30
3	Ilość zgonów	248	238	240
4.	Ilość par obchodzących Jubileusz 50-lecia Pożycia Małżeńskiego	13(2020) 6(2021)	21	17

Zródło: Rejestr Mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą, Rejestry Urzędu Stanu Cywilnego.

Zmniejszająca się liczba ludności w Kostrzynie nad Odrą jest częścią szerszego zjawiska demograficznego obserwowanego w całej Polsce. Spadek liczby mieszkańców wynika z wielu złożonych czynników, które można podzielić na migrację zewnętrzną, migrację wewnętrzną, niską dzietność oraz starzenie się społeczeństwa. Wszystkie te elementy mają swoje specyficzne przyczyny i skutki, zarówno dla Kostrzyna nad Odrą, jak i dla całego kraju.⁶

3.2. Problem uzależnień w Mieście Kostrzyn nad Odrą w latach 2021-2023.

Organy administracji rządowej i samorządowej współdziałają z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym, zagrożonym uzależnieniami i ich rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat uzależnień od alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności przyczyn i skutków uzależnień oraz metod i form pracy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

Ustawa nakłada także na gminy obowiązek powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która jest organem opiniującym, inicjującym oraz wspomagającym Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą w zakresie realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

⁶ Raport o stanie Miasta Kostrzyn nad Odrą za rok 2023, Kostrzyn nad Odrą, maj 2024 r.

3.2.1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 t.j.) oraz w oparciu o Regulamin Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą, przyjęty Zarządzeniem nr 26/2024 Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 22 stycznia 2024 r., który określa zadania, organizację wewnętrzną, tryb pracy i podejmowania uchwał oraz uprawnienia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą, zwanej dalej w treści „Komisją”, a także plan pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą zatwierdzany corocznie przez Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Komisja działa w składzie zatwierdzonym Zarządzeniem nr 265/2021 Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą oraz Zarządzeniem nr 100/2024 Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 18 kwietnia 2024 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą.

Członkami Komisji są przedstawiciele Urzędu Miasta w Kostrzynie nad Odrą, Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą, Policji, organizacji pozarządowych przeszkoleni w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Komisja obejmuje swoim działaniem teren Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Posiedzenia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywają się w każdy trzeci czwartek miesiąca w Poradni Leczenia Uzależnień „Nowy Dworek” przy ul. Kard. St. Wyszyńskiego 23, w godzinach od 16.00 do 18.00.

Przewodniczący MKRPA pełni dyżur codziennie w godzinach 8.30 - 14.30 w Urzędzie Miasta przy ul. Granicznej 2, tel. 095 727 81 00.

3.2.1.1. Zakres działania Komisji.

Komisja inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Celem działań jest ograniczanie dostępności alkoholu, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu. Ponadto, Komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- 1) opracowanie założeń kierunkowych Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Programu Ochrony i Promocji Zdrowia na kolejny rok;
- 2) opiniowanie projektów aktów prawnych, w szczególności Uchwał Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą oraz innych inicjatyw związanych z Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programem Przeciwdziałania Narkomanii, Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej oraz Programem Ochrony i Promocji Zdrowia;
- 3) inicjowanie zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (art. 4¹ ust. 3 ustawy), w szczególności w zakresie:
 - a) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - b) udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej,

- c) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej,
- d) wspomagania działalności instytucji, fundacji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 4) podejmowanie czynności w stosunku do osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują powstanie okoliczności określonych w art. 24 ustawy, zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (art. 4¹ ust. 3 ustawy);
- 5) wydawanie opinii w sprawach dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z właściwymi uchwałami rady gminy (art. 18 ust. 3a ustawy);
- 6) uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 9a ust. 3 pkt 2 i ust. 11c pkt 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) oraz realizacja procedury „Niebieskiej Karty” (par. 12 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”);
- 7) podejmowanie innych działań wynikających ze zidentyfikowanych potrzeb – w tym rozpatrywanie wniosków i skarg będących w kompetencjach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 8) kształtowanie polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez współpracę z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zakładami Opieki Zdrowotnej oraz pozostałymi instytucjami i organizacjami.

Do kompetencji Komisji należą również zadania wynikające z:

1. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r., poz. 2151),
2. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 424),
3. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939),
4. ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2022 r., poz. 1608),
5. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023, poz. 1870),
6. przyjmowanych przez Radę Miasta Kostrzyn nad Odrą uchwał w sprawie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Programu Ochrony i Promocji Zdrowia.⁷

3.2.1.2. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkowie Komisji mają prawo do wynagrodzenia za udział w pracach Komisji.

Konieczność ujęcia w Programie zasad wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nakłada art. 4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zasady wynagradzania Członków Komisji określa Rada Miasta Kostrzyn nad Odrą w uchwale w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W związku z powyższym, za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 450 zł miesięcznie dla każdego członka Komisji,
- 600 zł miesięcznie dla Przewodniczącego Komisji,

Wynagrodzenie, o którym mowa powyżej przysługuje członkom Komisji na podstawie listy obecności, za nieobecność na posiedzeniu Komisji w danym miesiącu wynagrodzenie jest zmniejszane o 50%. Listę płac dla członków Komisji sporządza pracownik Wydziału Oświaty, Kultury i Opieki Urzędu Miasta, który prowadzi obsługę administracyjno-biurową Komisji.

⁷ Zarządzenie nr 26/2024 Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 22 stycznia 2024 r. ws. Regulaminu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kostrzynie nad Odrą.